

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-2-069
Karar Sayısı : 24-49/1108-471
Karar Tarihi : 21.11.2024

(Devralma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan),
Üyeler : Şükran KODALAK, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER : Osman Tan ÇATALCALI, Merve GÖZÜKATI KOLDEMİR,
Mücahit CEYLAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: Enerjisa Üretim Santralleri AŞ
Temsilcileri: Av. Efser Zeynep ERGÜN, Av. Sibel YILMAZ ATİK
Levent Mah. Mektep Sok. No:14 Beşiktaş/İSTANBUL

- D. DOSYA KONUSU:** Pegasus World Energy LLC tarafından kontrol edilen İvrindi RES Elektrik Üretim AŞ'nin tek kontrolünün Enerjisa Commoditys BV'ye devredilmesi işlemi.
- E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 14.10.2024 tarihli ve 57671 sayılı yazı ile giren ve eksiklikleri en son 15.11.2024 tarihli ve 59026 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 19.11.2024 tarihli ve 2024-2-069/Ö sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- Başvuruda hâlihazırda Pegasus World Energy LLC (PEGASUS)'nin kontrolünde bulunan ve Saden Enerji Üretim AŞ'nin kısmi bölünmesi sonucunda kurulan İvrindi RES Elektrik Üretim AŞ (İVRİNDİ RES)'nin tek kontrolünün Enerjisa Commoditys BV (ENERJİSA AVRUPA)'ye devredilmesi işlemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) kapsamında izin verilmesi talep edilmektedir.
- 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrası, "*Kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde (a) iki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi ya da (b) bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün, hisse ya da malvarlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir ya da daha fazla kişi tarafından devralınması Kanununun 7'nci maddesi kapsamında birleşme veya devralma işlemi sayılır.*" hükmünü haizdir.
- Bildirim konusu işlemin temelini 23.09.2024 tarihinde ENERJİSA AVRUPA ile PEGASUS arasında imzalanan *Pay Alım ve Satım Sözleşmesi* oluşturmaktadır. 23.09.2024 tarihli sözleşmede PEGASUS'un İVRİNDİ RES üzerinde sahip olduğu payların tamamının ENERJİSA AVRUPA'ya devredileceği düzenlenmiştir. İlgili devralma işleminin gerçekleşmesi sonucunda ENERJİSA AVRUPA, İVRİNDİ RES üzerinde tek kontrol sahibi olacaktır.

- (7) Anılan hususlar çerçevesinde, dosya konusu işlemin Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemi olduğu görülmektedir. İşlem taraflarının ciro bilgileri dikkate alındığında devre konu İVRİNDİ RES'in halihazırda herhangi bir faaliyeti bulunmaması sebebiyle 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendinde düzenlenen bildirim eşiklerinin aşılmadığı görülmektedir. Bununla birlikte, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 8. maddesinin beşinci fıkrasında "*Üç yıllık dönem içinde, aynı kişiler ya da taraflar arasında veya aynı ilgili ürün pazarında aynı teşebbüs tarafından, bu maddenin ikinci fıkrası anlamında gerçekleştirilen iki ya da daha fazla işlem, bu Tebliğin 7 nci maddesinde yer alan ciroların hesaplanması bakımından tek bir işlem olarak değerlendirilir.*" hükmü yer almaktadır.
- (8) Dolayısıyla ENERJİSA GRUBU'nun son üç yılda yaptığı devralma işlemlerinin de ciroların hesaplanması bakımından dikkate alınması gerekmektedir. ENERJİSA GRUBU, son üç yıl içerisinde elektrik üretim ve satışı alanında faaliyet gösteren muhtelif teşebbüsleri devralmıştır. Buna göre ENERJİSA GRUBU; 2022 yılında EN 1 Rüzgar Enerjisi Yatırım AŞ (EN 1)'yi ve Akhisar RES Enerji AŞ (AKHİSAR)'yi, 2023 yılında İzmit Kandıra RES Elektrik AŞ (İZMİT)'yi ve Vega Rüzgar Enerjisi Elektrik Üretim AŞ (VEGA)'yi, 2024 yılında ise EN 2 Rüzgar Enerjisi Yatırım AŞ (EN 2)'yi ve Sarı Kanat Enerji San. ve Tic. AŞ (SARI KANAT)'yi devralmıştır.
- (9) Anılan Tebliğ'in ilgili hükmü uyarınca; EN 1, AKHİSAR, İZMİT, VEGA, EN 2 ve SARI KANAT ile mevcut dosya konusu kapsamında devre konu olan İVRİNDİ RES'in devralınması işlemlerinin ciro hesabı bakımından tek bir işlem gibi değerlendirilerek devre konu varlıkların cirolarının toplanması gerekmektedir. Bu çerçevede, ENERJİSA GRUBU'nun son üç yılda aynı ilgili ürün pazarında gerçekleştirdiği devralma işlemleri birlikte değerlendirildiğinde, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde düzenlenen bildirim eşiklerinin aşıldığı anlaşılmaktadır.
- (10) 2010/4 Tebliğ'in ekinde yer alan bildirim formunda etkilenen pazarlar "*Türkiye'de, a) Taraflardan ikisinin veya daha fazlasının aynı ürün pazarında ticari faaliyette bulunduğu (yatay ilişki), b) Taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ilgili pazarın alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu (dikey ilişki), tüm ilgili ürün pazarlarından ve ilgili coğrafi pazarlardan oluşmaktadır.*" olarak tanımlanmaktadır.
- (11) Devre konu teşebbüs İVRİNDİ RES'in, hâlihazırda faaliyeti bulunmamakla birlikte teşebbüsün elektrik enerjisi üretimi ve satışı alanında faaliyet göstermesi planlanmaktadır. ENERJİSA GRUBU'nun ise elektrik enerjisi üretimi ve satışı, elektrik enerjisi toptan satışı¹ ve elektrik enerjisi perakende satışı alanlarında faaliyeti bulunmaktadır. Dolayısıyla devre konu teşebbüs ile devralan konumundaki teşebbüs arasında "elektrik enerjisi üretimi ve satışı" alanında yatay örtüşmenin olduğu; "elektrik enerjisi toptan satışı" ve "elektrik enerjisi perakende satışı" alanlarında ise dikey örtüşmenin bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede aşağıda yer verilen tablodan da görüleceği üzere, "elektrik enerjisi üretimi ve satışı", "elektrik enerjisi toptan satışı" ve "elektrik enerjisi perakende satışı" pazarları bu işlem kapsamında etkilenen pazarlar olarak belirlenmiştir.
- (12) Tarafların son üç yıla ilişkin kurulu güç bazında pazar payları ile satış miktarı bazında pazar payları incelendiğinde, ENERJİSA GRUBU'nun 2023 yılı itibarıyla sahip olduğu kurulu güç bazında pazar payının %(.....), satış miktarı bazında payının ise %(.....) düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. 01.08.2024 tarihinde kurulan İVRİNDİ RES'in

¹ Elektrik üretimi ve satışı pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler ürettikleri elektrik enerjisinin toptan satışını kendileri gerçekleştirirken; elektrik enerjisi toptan satış pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler ise başka teşebbüslerce üretilen elektrik enerjisinin toptan alımını ve satışını gerçekleştirmektedirler.

hâlihazırda faaliyeti olmaması sebebiyle 2023 yılı itibarıyla kurulu güç ve satış miktarı bazında herhangi bir pazar payı bulunmamaktadır. Ancak Bildirim Formu'nda, devre konu teşebbüsün hâlihazırda üretim faaliyeti bulunmasa da faaliyete geçmesi durumunda kurulu güç bakımından en yüksek potansiyelinin üretim pazarında yaklaşık %(...) düzeyinde olacağı ifade edilmiştir. İVRİNDİ RES'in potansiyel pazar payı ile ENERJİSA GRUBU'nun 2023 yılına ilişkin pazar payı dikkate alındığında; işlem taraflarının kurulu güç bazında toplam pazar paylarının %(...), elektrik enerjisi satış miktarı bazında toplam pazar paylarının ise %(...) olacağı anlaşılmaktadır.

- (13) Diğer taraftan elektrik enerjisi üretim ve satışı pazarında faaliyet gösteren çok sayıda rakip teşebbüs bulunmaktadır. Nitekim Bildirim Formu'nda, kurulu güç bazında 2023 yılı itibarıyla; Elektrik Üretim AŞ (EÜAŞ)'nin %(...), Eren Enerji Elektrik Üretim AŞ (EREN)'nin %(...), Emba Elektrik Üretim AŞ (EMBA)'nin %(...), İskenderun Enerji Üretim ve Tic. AŞ (İSKENDERUN)'nin %(...) pazar payına sahip oldukları belirtilmiştir. Elektrik enerjisi satış miktarı bazında ise 2023 yılı itibarıyla EÜAŞ'ın %(...); EREN'in %(...), EMBA'nın %(...) ve İSKENDERUN'un %(...) pazar payına sahip oldukları tespit edilmektedir.
- (14) Dosya konusu işlem bakımından tarafların faaliyetleri arasında yatay örtüşmenin bulunduğu "elektrik enerjisi üretimi ve satışı" pazarında faaliyet gösteren çok sayıda teşebbüsün bulunduğu, işlem sonucunda İVRİNDİ RES'in potansiyel pazar payının tamamını kullansa dahi söz konusu pazarda ENERJİSA GRUBU'nun sahip olacağı toplam pazar payının oldukça düşük seviyede kalacağı hususları gözetildiğinde, bildirim konusu işlemin "elektrik enerjisi üretimi ve satışı" pazarında rekabetçi bir endişe oluşturmayacağı ve devralmanın piyasada etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir nitelik taşımadığı sonucuna ulaşılmaktadır.
- (15) Yukarıda da ifade edildiği üzere, bildirim konusu işlem akabinde "elektrik enerjisi toptan satışı" ve "elektrik enerjisi perakende satışı" alanlarında dikey örtüşmenin bulunduğu görülmektedir. İVRİNDİ RES'in hâlihazırda herhangi faaliyetinin bulunmadığı ve faaliyet başladıktan sonra "elektrik enerjisi üretimi ve satışı" pazarındaki tahmini pazar payının ihmal edilebilir düzeyde olacağı görülmektedir. 2021, 2022 ve 2023 yıllarında ENERJİSA GRUBU'nun elektrik enerjisi toptan satışı pazarında elde etmiş olduğu pazar paylarının sırasıyla %(...), %(...) ve %(...) olarak gerçekleştiği, dolayısıyla söz konusu pazardaki payının düşük seviyede kaldığı görülmektedir. Öte yandan bildirim kapsamında, ilgili pazarda faaliyet gösteren rakip teşebbüslerden EREN'in, İSKENDERUN'un, EMBA'nın ve Çelikler Elektrik AŞ'nin 2023 yılı itibarıyla satış miktarı bazında pazar paylarının sırasıyla %(...), %(...), %(...) ve %(...) olarak gerçekleştiği görülmüştür.
- (16) 2021, 2022 ve 2023 yıllarında ENERJİSA GRUBU'nun elektrik enerjisi perakende satışı pazarında elde etmiş olduğu pazar payları sırasıyla %(...), %(...) ve %(...) tür. ENERJİSA GRUBU sahip olduğu perakende satış lisansları uyarınca Türkiye'de bulunan 21 bölgenin üçünde elektrik enerjisi perakende satışını gerçekleştirmektedir. Söz konusu üç bölgede ENERJİSA GRUBU'nun ekonomik bütünlüğündeki ENERJİSA TOROSLAR'ın %(...), ENERJİSA ANADOLU'nun %(...) ve ENERJİSA BAŞKENT'in ise %(...) pazar payı bulunmaktadır. Bununla birlikte elektrik enerjisi perakende satışı pazarında faaliyet gösteren çok sayıda rakip teşebbüs bulunmaktadır. Nitekim 2023 yılı itibarıyla anılan pazarda satış miktarı bazında; CK Boğaziçi Elektrik Perakende Satış AŞ %(...), Gediz Elektrik Perakende Satış AŞ %(...), Limak Uludağ Elektrik Perakende Satış AŞ %(...), Dicle Elektrik Perakende Satış AŞ %(...) ve Sakarya Elektrik Perakende Satış AŞ %(...) pazar payına sahiptir.

- (17) Dosya konusu işlem bakımından tarafların faaliyetleri arasında dikey örtüşmenin bulunduğu “elektrik enerjisi toptan satışı” ve “elektrik enerjisi perakende satışı” pazarlarında çok sayıda oyuncunun bulunduğu, bu anlamda anılan pazarların parçalı bir yapı arz ettiği, ayrıca elektrik enerjisi sektörünün regülasyona tabi olduğu, ENERJİSA GRUBU’nun söz konusu pazarlarda kısıtlı bir payının bulunduğu, İVRİNDİ RES’in “elektrik enerjisi üretimi ve satışı” pazarındaki payının ihmal edilebilir seviyede olduğu hususları dikkate alındığında dikey örtüşmenin herhangi bir rekabetçi endişeye mahal vermeyeceği anlaşılmaktadır.
- (18) Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde; bildirim konusu işlemin başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durum güçlendirilmesi olmak üzere, ülkenin bütünü yahut bir kısmında etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak nitelikte olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

H.SONUÇ

- (19) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.